

допомогти? – дивувалися хлопці.

- Він знається на рослинах! – з гордістю за Ігоря сказав Василь.

Більше Василь не сміявся з Ігоря. Він зрозумів, що треба поважати тих, хто багато знає і може допомогти у складній ситуації.

Обговорюючи з дітьми зміст прочитаного тексту, треба звернути їхню увагу на те, як описані події змінили стосунки між хлопцями – раніше Василь глузував з Ігоря за те, що той цікавиться рослинами, а тепер він поважає однокласника за його знання, за те, що той зумів ними скористатися, щоб надати допомогу. Спираючись на основну думку оповідання («...треба поважати тих, хто багато знає і може допомогти у складній ситуації»), доцільно знайти їй підтвердження прикладами з інших творів, із власного життя дітей. Важливо формувати в учнів настанову на те, що їм необхідно постійно читати – це сприятиме розширенню їхнього кола уявлень про оточуючий світ, навчить тому, як треба поводитися у різних життєвих ситуаціях.

Висновки та перспективи подальших розвідок. З огляду на вищевикладене, відмітимо таке:

- формування змістовного боку процесів читання і письма мають пріоритетне значення для розвитку писемного мовлення, мислення, виховання в учнів пізнавальної активності та самостійності;
- процес декодування учнями текстового матеріалу має контролюватися і корегуватися до тих пір, доки в учнів не сформуються уміння та навички мисленнево-мовної обробки тексту, що дозволить їм адекватно сприймати і розуміти прочитане;
- семантичний рівень обробки тексту має ключову роль серед усіх процесів декодування текстового матеріалу, тому ми маємо спиратися на цей рівень у корекційно-компенсаторній роботі з подолання в учнів сенсомоторних і мовних недоліків писемно-мовленнєвої діяльності;
- стійкий інтерес до читання і самостійного складання текстів є одним із основних мотиваційних факторів подолання порушень в учнів писемного мовлення.

У подальших розвідках доцільно спиратися на те, що корекція й розвиток смислового рівня писемного мовлення може виступати тим компенсуючим фактором, який сприятиме більш успішному впливу на сенсомоторний і мовний рівень зазначеної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голуб Н. М. Дидактичний матеріал з корекції та розвитку писемного мовлення учнів молодшого шкільного віку: навчально-методичний посібник. – Ч.1. – Вид. 1-е / Н. М. Голуб. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2014. – 384 с.
2. Голуб Н. М. Приёмы формирования мотивационно-целевого компонента письменно-речевой деятельности у младших школьников с ОНР / Н. М. Голуб // Современная коррекционная педагогика: методология, теория, практика: Сборник научно-методических трудов с международным участием. – СПб. : Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 2015. – С. 28–32.
3. Голуб Н. М. Шляхи підвищення мотивації писемно-мовленнєвої діяльності молодших школярів із загальним недорозвиненням мовлення / Н. М. Голуб // Nowoczesna edukacja: filozofia, innowacja, doswiadczenie – № 3. Лодзь, 2015. – С. 118–123.
4. Леонтьев А. А. Язык, речь, речевая деятельность / А. А. Леонтьев. – М. : Просвещение, 1969. – 214 с.

УДК 376.1-056.264-057.87 :
37(09)Чевельова

Г. І. Гребіник

студентка спеціальності
«Корекційна освіта(Логопедія)»

В. М. Андросова

старший викладач кафедри логопедії
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

МЕТОДИКА Н. ЧЕВЕЛЬОВОЇ З ПОДОЛАННЯ ЗАЇКАННЯ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті розглядаються особливості корекційно-логопедичної роботи з подолання заїкання у дітей молодшого шкільного віку за методикою Н. Чевельової засобами ручної праці.

В статье рассматриваются особенности коррекционно-логопедической работы по преодолению заикания у детей младшего школьного возраста по методике

Н. Чевельовой средствами ручного труда.

In the article the features of speech therapy remedial work to overcome stuttering in children of primary school age by the method of N. Chevelovoyi means of manual labor.

Ключові слова: корекційно-логопедична робота, шкільний вік, мовлення, корекція, методика, завдання, ручна праця, форми мовлення.

Ключевые слова: коррекционно-логопедическая работа, школьный возраст, речь, коррекция, методика, задачи, ручной труд, формы речи.

Keywords: correctional logopedic work, school age, speech correction, methods, tasks, manual labor, forms of speech.

Постановка проблеми. Проблема заїкання є однією з найбільш складних в теоретично-практичному аспекті корекційної педагогіки, медицини, психології, нейропсихології. Вирішення проблем розвитку мовлення для дітей молодшого шкільного віку із заїканням має особливе значення, адже заїкання як порушення усного мовлення травмує психіку дитини, є однією з причин розвитку невротичних рис особистості, порушує комунікацію, ускладнює взаємини з оточуючими (І. Сікорський, І. Хмелевський, М. Серебровська, Ю. Флоренська, Н. Асатіані, В. Шкловський, Н. Тяпугін, А. Ястребова, О. Гопіченко, В. Кондратенко, С. Конопляста, А. Кравченко, В. Селіверстов, В. Тищенко, М. Хватцев, В. Шкловський, Р. Юрова інші). Порушення мовленнєвого механізму призводить до патологічних змін у структурі особистості, накладаючи відбиток на її психофізіологічний стан і соціальну поведінку. Це ставить проблему заїкання в ряд з найбільш важливих проблем, які підлягають ґрунтовному вивченню. Одним зі своєчасних і актуальних завдань є пошук ефективних методів подолання заїкання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Реалізація загальнодержавних програм передбачає вдосконалення існуючих і розробку нових педагогічних систем, знаходження нових методів підвищення якості та інтенсивності навчально-виховного процесу, що потребує відповідних науково-педагогічних досліджень. На сьогодні в спеціальній літературі представлені як окремі прийоми логопедичної роботи із заїкуватими

школярами, так і низка комплексних реабілітаційних систем (Н. Чевельова, В. Селіверстов, А. Ястребова, Г. Абелєва, Л. Андропова, А. Євгенова, М. Кисельова, М. Мерліс, А. Лубенська, Ю. Некрасова, Н. Синицина, М. Смирнова, М. Хватцев, А. Шембель, В. Шкловський, С. Ляпидевський інші). Таким чином, ідеї лікарів, логопедів, фізіологів, психологів зумовлюють необхідність продовження вивчення проблеми заїкання та розробку відповідних методів корекційно-логопедичної роботи. Це знаходить підтвердження як в організації цілої низки спеціалізованих логопедичних закладів, так і в працях науковців, що здійснюють подальше розроблення складної проблеми клініки диференційної діагностики, терапії та профілактики заїкання.

Мета статті. Розглянути особливості методики Н. Чевельової з корекції заїкання молодших школярів засобами ручної праці.

Виклад основного матеріалу дослідження. Однією з поширених та ефективних методів корекційно-логопедичної роботи при заїканні є методика, запропонована російським логопедом-практиком Н. Чевельовою. В своєму посібнику «Исправление речи у заикающихся школьников» (1966 р.) вона пропонує систему подолання заїкання у молодших школярів 1-4 класів в процесі ручної діяльності. Принципово вона мало відрізняється від запропонованої раніше системи логопедичних занять із заїкуватими дошкільниками. Змінюється в основному лише вибір і складність виробів, які пропонуються для роботи з учнями. Відповідно навчальним чвертям автор виділяє чотири періоди послідовних логопедичних занять:

- 1) супровідне мовлення;
- 2) завершальне мовлення;
- 3) мовлення, що випереджає;
- 4) закріплення навичок самостійного мовлення [3, с. 437].

Заняття з корекції мовлення заїкуватих дітей в процесі ручної праці Н. Чевельова вважає за необхідне проводити на шкільних та поліклінічних логопедичних пунктах. У спеціальних школах доцільно використовувати в процесі корекційно-логопедичної роботи і уроки ручної праці. Основною метою занять є

вміле поєднання навчання дітей ручній праці з вирішенням спеціальних завдань розвитку самостійного мовлення, яке спирається на наочні уявлення, отримані в результаті їх діяльності, що значною мірою полегшує мовлення учнів. За визначеннями автора, спілкування дітей в процесі виготовлення різноманітних поробок збагачує та активізує їх словник, привчає до правильного використання слів у зв'язному мовленні, сприяє формуванню злитого плавного мовлення.

Згідно запропонованої методики заняття можуть проводитися не тільки логопедом, а й вчителями і батьками, що зумовлено легкістю поданих інструкцій та методичних порад. При цьому, належну увагу Н.Чевельова приділяє емоціям, які переживають діти, адже вони є важливим стимулом мовленнєвого розвитку учнів [1, с. 52].

Першим етапом корекційно-розвивальної роботи є період **супровідного мовлення**, що передбачає активне мовлення заїкуватих дітей, але тільки відносно одночасно здійснюваних ними дій. Зорова опора при цьому забезпечує ситуативність мовлення, відбувається поступове ускладнення мовленнєвого матеріалу у зв'язку зі зміною характеру питань логопеда і відповідним підбором виробів. При цьому відповіді дітей однотипні, короткі, багаторазово повторюються («Я приклеюю ...», «Я вирізаю ...», «Я розфарбовую ...» інше).

Протягом першого періоду мовлення дітей поступово ускладнюється, стає самостійним, відповіді стають вже більш розгорнутими («Я розрізаю свій листок паперу по лінії згину», або «Зараз я розминаю пластилін руками, щоб він став м'яким і з нього можна було легко ліпити» інше). З початку занять важливу роль відіграють питання логопеда які визначають, спрямовують і регулюють зміст та характер мовлення учнів. Його запитання повинні бути тісно пов'язані з безпосередніми діями дитини, які вона здійснює в процесі виготовлення того чи іншого виробу. У дітей формується звичка самостійної плавної відповіді. Ускладнення мовлення досягається шляхом підбору системи виробів, в яких з корекційною метою пропонуються для виготовлення вироби, виконання яких

вимагає елементарних трудових операцій, про які можна говорити короткими фразами. У дітей поступово формується звичка самостійного плавного мовлення під час відповідей.

Реалізуючи період **завершального мовлення** на заняттях діти продовжують користуватися супровідним мовленням, та поступово переходять до завершального (описують виконану роботу або її частину). Водночас, відбувається поступове збільшення інтервалів між діяльністю дитини і її відповідями з приводу зробленого, при цьому зменшується зорова опора на виконану роботу. Протягом періоду завершального мовлення здійснюється такий підбір виробів, який спонукає дітей до більш складних висловлювань. Необхідно пропонувати до виконання учням такі вироби, виготовлення яких вимагає здійснювати більшу кількість операцій. Завдяки цьому відповіді дітей стають більш різноманітними і складними, без наявних патологічних мовленнєвих звичок.

Наступним етапом корекційно-логопедичної роботи є **період мовлення, що випереджає**. На ньому продовжують функціонувати попередні етапи (супровідне, завершальне) та активізується більш складна форма мовлення. У цьому випадку дитина розповідає про те, що вона має зробити. Користуючись мовленням, що випереджає, учні спілкуються без опори на сприйняття, лише спираючись на попередні уявлення, що виникли під час пояснення логопеда.

На початку третього періоду слід підбирати вироби, виготовлення яких не пов'язано з великою кількістю елементів роботи. Поступово потрібно ускладнювати завдання для дітей, пропонуючи виконувати такі вироби, в яких кількість трудових операцій поступово збільшується. На завершення третього періоду мовлення, що випереджає, логопед може ставити дітям такі питання, які вимагатимуть абсолютно самостійних, розгорнутих відповідей без будь-якої опори на виконану роботу. Наприклад, учитель пропонує дітям виконати будь-яку поробку за власним задумом, при цьому попередньо кожен учень повинен детально розповісти, що, як і в якій послідовності він буде робити і що йому

для цього знадобиться (який матеріал і які інструменти). Це сприяє вдосконаленню навичок вільного спілкування, яке не ускладнене патологічними мовленнєвими стереотипами.

Закріплення навичок самостійного мовлення відбувається протягом четвертого періоду. Під час цього періоду передбачається закріплення отриманих раніше навичок самостійного, розгорнутого, плавного мовлення. Діти розповідають про особливості процесу виготовлення виробів, ставлять питання, висловлюються за власним бажанням інше. Розвивається вміння дітей користуватися мовленням поза наочною опорою. Діти вчаться планувати свою роботу, заздалегідь називають і пояснюють кожну дію, яку їм ще належить зробити. Ускладнюється фразове мовлення: діти вчаться вимовляти кілька пов'язаних за змістом фраз, користуватися фразами складної конструкції, самостійно будувати розповідь. Протягом цього періоду від дітей вимагається вміння логічно мислити, послідовно і граматично правильно висловлювати свою думку, вживати слова в їх точному значенні і при цьому дотримуватися правильної техніки мовлення.

Отже, кожна з форм мовлення (супроводжувальне, завершальне і випереджальне) проходить кілька стадій ускладнення: від найелементарніших, коротких відповідей, пов'язаних з конкретною, наочною ситуацією, до розгорнутих, контекстних оповідань, які не спираються на діяльність школярів.

Для підвищення ефективності корекційно-логопедичної роботи Н. Чевельова надає методичні рекомендації щодо організації занять з ручної праці з дітьми із заїканням:

- з метою підвищення практичних навичок спілкування наповнюваність груп не повинна перевищувати 5 учнів;
- заняття із застосуванням ручної діяльності проводити протягом всього навчального року з перервами, що співпадають з часом шкільних канікул;
- бажано, щоб логопедичні заняття проводилися з дітьми в спеціально обладнаному для цього приміщенні,

- де можна зберігати всі необхідні матеріали та інструменти для роботи;
- перед початком занять запропонувати батькам забезпечити своїх дітей усім необхідним для ручної праці – матеріалом та інструментами (ножицями, клеєм, пензликами, пластиліном, кольоровим папером); бажано, щоб весь матеріал зберігався у логопеда;
- перед початком занять проводити бесіди з батьками та вчителями, щодо особливостей дотримання охоронного мовленнєвого режиму;
- правильне мовлення під час відповідей дитини із заїканням як на логопедичних заняттях, так і в класі слід постійно заохочувати, створюючи у неї тим самим бадьорий, піднесений настрій;
- заняття організовувати так, щоб учні весь час говорили, не заїкаючись; якщо у дитини під-час занять з'являється судоми в мовленні, це означає, що вона ще погано засвоїла попередню форму мовлення, це зумовлює необхідність повернутися до більш легких форм мовлення;
- логопеду необхідно бути вимогливим до дітей, будь-яке його завдання повинно виконуватися точно і своєчасно;
- нагадувати дітям, що вдома потрібно робити точно такий же виріб і називати вголос всі виконувані трудові операції; домашні завдання виконувати під наглядом батьків або інших членів сім'ї, при цьому слід проявляти живий інтерес до всього, що робить і як говорить дитина;
- заздалегідь консультувати батьків щодо того, які питання потрібно задавати дитині, наприклад: «Що ти робиш?», «Що ти зараз загинаєш?», «Що ти склеюєш?» інше. Потрібно застерегти батьків від таких запитань, які вимагають від дитини самостійних висновків, узагальнень, так як при цьому може знову проявитися заїкання;
- послідовність і систематичність занять, чуйне, уважне ставлення до дитини сприяє ефективності корекційно-розвивальних занять [2, с. 45].

Тільки зважаючи на перераховані рекомендації та їх суворе дотримання, можливий достатній рівень ефективності в подоланні заїкання.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Отже, методика Н.Чевельової спрямована на подолання заїкання у молодших школярів в процесі ручної праці. В основу її покладено принцип послідовного ускладнення мовленнєвих вправ, що сприяє подоланню патологічних мовленнєвих навичок, та виробленню правильної техніки мовлення. Автором описані етапи корекційно-логопедичної роботи та надані методичні рекомендації щодо ефективної організації занять з молодшими школярами із заїканням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чевелева Н. А. Исправление заикания у детей / Н. А. Чевелева. – М : Просвещение, 1964. – 64 с.
2. Чевелева Н. А. Исправление речи у заикающихся школьников / Н. А. Чевелева. – М : Просвещение, 1966. – 96 с.
3. Шеремет М. К. Логопедія / М. К. Шеремет. – К : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 672 с. – (друге).

УДК 376.1-056.264:81'233:[373.21:316.356.2]

О. В. Дорофєєва

студентка спеціальності
«Спеціальна освіта (Логопедія)»

Л. Л. Стахова

кандидат педагогічних наук, доцент
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

СПІВПРАЦЯ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ З СІМ'ЄЮ ДИТИНИ, ЯКА МАЄ МОВЛЕННЄВІ ПОРУШЕННЯ

У статті висвітлені форми роботи спеціалістів дошкільного навчального закладу з батьками, діти яких мають порушення мовленнєвого розвитку.

В статтє освещены формы работы специалистов дошкольного учебного заведения с родителями, дети которых имеют нарушения речевого развития.

The article discusses the forms of work the specialists of kindergarten with parents whose children have impaired speech development.

Ключові слова: взаємодія, дошкільний навчальний заклад, сім'я, дослідження, батьки, дошкільник, виховання, корекція мовлення.

Ключевые слова: взаимодействие, дошкольное учебное заведение, семья, исследования, родители, дошкольник, воспитание, коррекция речи.

Keywords: interaction, kindergarten, family, study, parents, preschool, education, correction of speech.

Постановка проблеми. Дослідження спеціалістів психологів, педагогів та соціологів довели, що сім'я дитини-дошкільника потребує допомоги у навчанні та вихованні, не залежно від того чи має дитина мовленнєві порушення, чи ні. Зрозуміло, що родина і дошкільний навчальний заклад, який має свої особливі освітні задачі, не можуть існувати окремо один від одного і повинні співпрацювати для нормального розвитку дитини-дошкільника [5].

Новітній етап розвитку корекційної педагогіки та психології характеризується пошуком шляхів соціальної адаптації дітей з психофізичними особливостями розвитку. Великих успіхів у соціалізації дитини з особливими освітніми потребами можна досягнути лише за активної участі в цьому процесі всієї родини дошкільника, зокрема батьків. Питання сім'ї дитини з особливостями в розвитку є одним з найактуальніших [2].

Мета статті: розглянути значення взаємодії дошкільного навчального закладу з батьками дітей, які мають порушення мовлення та можливі форми роботи ДНЗ з сім'ями дошкільників.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до закону України «Про освіту», основною метою дошкільного навчального закладу (ДНЗ) є підтримання співпраці з сім'єю для забезпечення повноцінного розвитку дитини.

Як показує практика та підтверджують педагогічні дослідження, батьки дитини визнають авторитет ДНЗ у вирішенні навчально-виховних задач, але не вважають потрібним приймати участь у педагогічній роботі. Педагоги недооцінюють роль сім'ї і не прагнуть об'єднати з батьками зусилля для розвитку та виховання дітей, тому не налагоджують певним чином зворотній

зв'язок, не використовують повною мірою вплив родини на дитину [5].

Л. В. Загік фіксує наступні проблеми сім'ї відносно виховання дитини-дошкільника:

- малий досвід молодих батьків;
- послаблення традицій сімейного виховання;
- зменшений час спілкування з дитиною;
- формалізація відносин з дитиною;
- невміння розібратись в мотивах поведінки дитини;
- незнання методів та змісту виховання дитини;
- низька культура внутрішньосімейних відносин [1].

Активна позиція ДНЗ у спільній діяльності з сім'єю передбачає диференційований вплив на батьків. Вона не тільки забезпечує підвищення педагогічного потенціалу родини, але також має прямий вплив на зміну рівня виховання та розвитку дошкільника. Таким чином, найбільш конструктивною формою взаємодії сім'ї та педагогічного колективу є співпраця. Аналіз літератури дає підстави розглядати співпрацю як узгоджену діяльність щодо досягнення спільної мети та результатів, у якій творчі здібності та можливості партнерів реалізуються найбільш повно і досягають якісно нового рівня розвитку.

Дуже важливо знайти механізми, які підвищують успішність батьків у питаннях з виховання та навчання дітей, в тому числі і у питаннях щодо розвитку мовлення, з одного боку, та реалізувати батьківські можливості аналізу власного ефективного досвіду по взаємодії зі спеціалістами ДНЗ, з другого. Саме тому дана проблема потребує досліджень [6].

Звичайні форми роботи з батьками в навчально-виховних закладах часто не можуть дати потрібних гарних результатів, оскільки велика кількість батьків не мають уявлення, як спеціалісти працюють із їхніми дітьми у сучасному освітньому закладі, а отже, не можуть бути повноцінними учасниками навчально-виховного процесу. Є необхідність знаходити нові форми роботи, розробляти і впроваджувати нові програми співпраці дошкільного закладу і сім'ї щодо нав-

чання та виховання дітей [2].

Як відомо, емоції є мотиваторами, а мотивація спонукає до дій. Впливаючи на емоції батьків, логопед стимулює прагнення брати участь у корекційній роботі з дітьми [4].

Умовно виділяють такі основні форми роботи логопеда з батьками: індивідуальні, групові, колективні та масові.

Індивідуальна робота з батьками має перевагу над колективною, дозволяючи встановити довірчі відносини з членами родини. Такі форми роботи реалізуються завдяки безпосереднього спілкування з батьками однієї дитини: родина виконує завдання у зошитах з індивідуальної роботи, логопед проводить бесіди, консультації для батьків, батьки переглядають індивідуальні заняття учителя-логопеда, заповнюють зошит взаємозв'язку.

Такі форми роботи як групові, можна проводити з батьками у межах логопедичної групи: це виготовлення стендів для батьків, створення папок-пересувток «Педагогічна кімната», «Навчаємся разом», «Рекомендації учителя-логопед». Також логопед може створювати власні бібліотечки дитячої та спеціальної логопедичної літератури, організовувати спільну підготовку до свят, проводити екскурсії (педагоги-спеціалісти, батьки, діти), бере участь у допомозі батькам стосовно підбору матеріалу для виготовлення логопедичних альбомів та посібників з наочним матеріалом, виготовляє скриньки запитань, проводить анкетування, батьківські збори, відкриті підгрупові та фронтальні заняття, організовує дискусійні виступи, виготовляє фонотеки та ігротеки (обмінювання дисками з аудіофайлами та розвивальними іграми), створює усний батьківський журнал, проводить вечори запитань та відповідей, а також бере на себе проведення спільних занять «Батьки та діти».

Колективні форми роботи здійснюються шляхом спілкування з батьками дітей усіх логопедичних груп дошкільного навчального закладу: логопед проводить анкетування, загальні батьківські збори, колективні бесіди, організовує дискусії, залучає батьків до вирішення проблемних ситуацій та завдань, проводить тематичні вечори, ділові ігри,

круглі столи, презентації науково-методичної та популярної літератури для батьків.

Масові форми роботи проводяться педагогами-спеціалістами з батьками і дітьми всього дошкільного навчального закладу: за порадою спеціалістів батьки беруть участь у підготовці, організації святкових заходів, розвагах, іграх, спортивних іграх-змаганнях, вікторинах, відвідують «День відкритих дверей», семінари-практикуми, круглі столи, конференції, виїзні засідання, лекції за участю науковців, практичних медиків, психологів, психіатрів, працівників соціальних служб. Взаємовідносини між вчителем-логопедом та батьками повинні бути відвертими, базуватися на розумінні та довірі з перших днів знайомства [3].

Висновки. Необхідність взаємодії сім'ї та дошкільного навчального закладу обумовлені: загальною виховною метою, загальним предметом та загальним результатом педагогічної діяльності. Варто враховувати складність проблеми, яка заключається в тому, що дитина виступає тут як об'єкт загальної педагогічної діяльності та одночасно як суб'єкт того процесу. Працівники ДНЗ та батьки повинні здійснювати специфічну форму співтовариства, направленою на збереження та розвиток активної позиції дитини, на допомогу та підтримку дитини в оволодінні нею позиції суб'єкта в доступних їй видах діяльності [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загик Л. В. Воспитателю о работе с семьей / Л. В. Загик, Т. А. Куликова, Т. А. Маркова. – Москва : Просвещение, 1989. – 192 с.
2. Комінко А. В. Модель взаємодії педагогів з батьками під час супроводу дітей з особливими потребами / А. В. Комінко, З. В. Толстолезова. // Логопед. – 2015. – №11. – С. 43.
3. Рібцун Ю. В. Співпраця вчителя-логопеда з батьками. Молодша логопедична група для дітей із ЗНМ / Ю. В. Рібцун. // Дефектологія. Особлива дитина : навчання та виховання. – 2011. – №1. – С. 33–37.
4. Тищенко С. В. Методи емоційного стимулювання у роботі учителя-логопеда з батьками / С. В. Тищенко. // Логопед. – 2016. – №4. – С. 43.
5. Фірсова І. Б. Особливості взаємодії дошкільного навчального закладу з сім'єю щодо питань розвитку мовлення дитини / І. Б. Фірсова. // Спеціальна освіта. – 2012. – №3. – С. 122–129.
6. Янова В. М. Педагогіка співробітництва: сутність, ключові ідеї, форми та методи [Електронний ресурс] / В. М. Янова // Форуму педагогічних ідей «УРОК». – 2012.

УДК 376.1-056.264-053.4:81'233:81'34

К. В. Забашта

студентка спеціальності
«Корекційна освіта. Логопедія»

К. О. Зелінська-Любченко

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри логопедії
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ВИКОРИСТАННЯ ШУМОТЕРАПІЇ У КОРЕКЦІЙНО-ЛОГОПЕДИЧНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ФОНЕТИКО- ФОНЕМАТИЧНИМ НЕДОРОЗВИНЕННЯМ МОВЛЕННЯ

У статті розглядається методика шумотерапії, яка дає змогу впливати на розвиток фонетико-фонематичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку.

В статье рассматривается методика шумотерапии, которая позволяет влиять на развитие фонетико-фонематической стороны речи у детей дошкольного возраста.

In the article the method shumoterapiyi that allows you to influence the development of phonetic and phonemic aspects of children of preschool age.

Ключові слова: мовленнєві порушення, фонетико-фонематичне недорозвинення мовлення, шумотерапія, діти дошкільного віку.

Ключевые слова: речевые нарушения, фонетико-фонематическое недоразвитие речи, шумотерапия, дети дошкольного возраста.

Keywords: speech disorders, phonetic and phonemic speech underdevelopment, shumoterapiya, children of preschool age.

Постановка проблеми. Шумотерапія є досить поширеним корекційним засобом постановки голосу серед вокалістів, проте у роботі логопедів, які працюють з дітьми різного віку, використовується дуже рідко. Проте зважаючи на досить високу ефективність подібних процедур, варто її адаптувати до можливостей дітей та використо-